

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

I.OBIECTIVE GENERALE

- 1.Promovarea și monitorizarea respectării drepturilor copilului în județul Sălaj.
- 2.Asigurarea exercitării efective a drepturilor copilului în cadrul familiei și în raport cu toate instituțiile implicate .

II.CONTEXT

1.INTRODUCERE

Județul Sălaj este amplasat în Nord Vestul Transilvaniei, în zona de trecere dintre Carpații Occidentali și cei Orientali. Județul are o suprafață de 3.850 km și se învecinează cu județele Satu Mare și Maramureș la nord, Bihor la vest și sud -vest și cu județul Cluj la sud-est.

Dint totalul populației de 248.407 persoane în județul Sălaj 13,49 % sunt copii, din care 1632 respectiv 4,89 % sunt în sistemul de protecție din cadrul DGASPC Sălaj :

a) 446 de copii, reprezentând 27,32 % din totalul copiilor din sistemul de protecție beneficiază de serviciile din cadrul unităților unităților de protecție, de tip Complexe de Servicii Comunitare după cum urmează :

- Centre de plasament (4) , aferente unui număr de 283 de copii/tineri , reprezentând 63,45 % din numărul copiilor protejați în institutii;
- 1centru maternal cu 6 locuri;
- Case de tip familial (9), aferente unui număr de 78 de copii/tineri, reprezentand 17,48 % din numarul copiilor protejati in institutii;
- Servicii de Asistență pentru pregătirea integrării socio-profesională a tinerilor(3) , aferente unui numar de 10 tineri , reprezentand 2,24 % din numarul copiilor protejati in institutii;
- Plasament în regim de urgență (40 de cazuri /an)
- Centre de zi (3) , aferente unui numar de 80 de copii ,reprezentand 17,93 % din numarul copiilor protejati in institutii;

b) un număr de 599 de copii beneficiază de servicii alterantive de tip familial , aceștia reprezintă 36,70 % din totalul copiilor din sistemul de protecție:

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

- 167 de copii se află în plasament în rețeaua asistenților maternali profesioniști și reprezintă 27,87 % din numărul copiilor protejați în servicii alterantive de tip familial;
 - 432 de copii se află în plasament la familii/persoane (432 plasament, 44 tutelă) și reprezintă 72,12% din numărul copiilor protejați în servicii alterantive de tip familial .
- c) un număr 8 copii sunt monitorizați pentru adopții și reprezintă 0,49 % din totalul copiilor din sistemul de protecție.*
- d) un număr de 20 abandonați în spitale, aceștia reprezintă 1,22 % din totalul copiilor din sistemul de protecție.*
- e) Copii cu dizabilități sunt în număr de 559 aceștia reprezintă 34,25 % din totalul copiilor din sistemul județean de protecție.*

În județul Sălaj Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 va fi corelată cu alte strategii conexe: asistență socială, sănătate, educație , dezvoltare regională etc. De asemenea procesul de reformă va continua în concordanță cu nevoile și prioritățile identificate la nivelul comunităților locale. O componentă fundamentală a actualei etape a procesului de reformă, o constituie dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii intrării în dificultate a copilului ,prevenirii abandonului și reducerea instituționalizării.

2. PEZENTARE SITUAȚIE ACTUALĂ

Înscrierea problematicii protecției copilului în aria priorităților politicilor guvernamentale de reformă, au determinat la nivelul Județului Sălaj acțiuni ferme și structurate pentru realizarea obiectivelor Strategiei Județene în domeniu, pentru excluderea oricăror decalaje între posibilitățile existente și aspirațiile conținute în strategia județeană.

Protecția copilului-componenta instituțională, în județul Sălaj este în prezent realizată prin 6 instituții de profil având un efectiv de 446 copii, din care 80 sunt beneficiari ai centrelor de zi, iar 361 sunt ocrotiți în structuri rezidențiale de tip familial. În afara celor 6 unități subordonate DGASPC Sălaj, în județ funcționează sub patronajul bisericii reformate un centru de plasament, în localitatea Jebuc (36 de copii/tineri) .

Protecția copilului- alternativă , nonrezidențială de tip familial se realizează la nivel județean prin rețeaua de asistenți maternali profesioniști ,adopții și prioritar plasament familial/persoane.

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

2.1 Complexul de Servicii Comunitare nr. 1 Zalău are în structură un Centru de zi, un centru de plasament în regim de urgență, Centrul de asistență și sprijin pentru readaptarea copilului cu probleme psiho-sociale , Serviciu de intervenție în situații de abuz, neglijare, trafic și migrație și telefonul copilului. În cadrul Centrului de zi, care are o capacitate de 40 de locuri, beneficiază de protecție diurnă un număr de 38 de copii. Programul centrului de zi reprezintă un suport semnificativ acordat familiilor cu risc de abandon al copiilor, intervențiile vizând menținerea copilului alături de părinții săi. Copiii a căror securitate fizică și psihică este periclitată în propria familie, precum și a celor părăsiți de către părinți, li se adresează intervențiile în regim de urgență, centrul dispunând și de posibilitatea acțiunilor în teren prin echipa mobilă. Centrul de asistență și sprijin pentru readaptarea copilului cu probleme psiho-socială oferă copilului cu dificultăți și tulburări de relaționare cu mediul social și familial, asistență, consiliere și terapie, necesare pentru rezolvarea problemelor sale psiho-sociale. Serviciul cuprinde o componentă fixă (destinată activităților de evaluare individuală, consiliere, terapie) și o componentă mobilă (cu rol în evaluarea mediului de viață generator al problemelor psiho-sociale, în consilierea și terapia la domiciliu a copilului, în pregătirea reintegrării). Pentru prevenirea abuzului, a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor ce pot determina intrarea copilului în dificultate a fost înființat **“Telefonul copilului”** având ca misiune primirea semnalărilor cu privire la situațiile de abuz, neglijare și de exploatare a copilului.

2.2 Complexul de Servicii Comunitare nr. 2 Zalău are un număr 67 de de beneficiari ocrotiți în componenta rezidențială structurată în module de tip familial. Beneficiarii sunt copii și tineri cu cerințe educative speciale ce frecventează învățământul profesional special. În cadrul Complexului mai funcționează Centrul de asistență și sprijin pentru readaptarea tânărului cu probleme psiho-sociale și Serviciul de asistență și sprijin al tinerilor pentru pregătirea integrării socio-profesionale, acesta din urmă adresându-se tinerilor ce provin din sistemul de protecție rezidențială, dar care, în urma absolvirii școlii, nu au posibilitatea revenirii în propria familie.

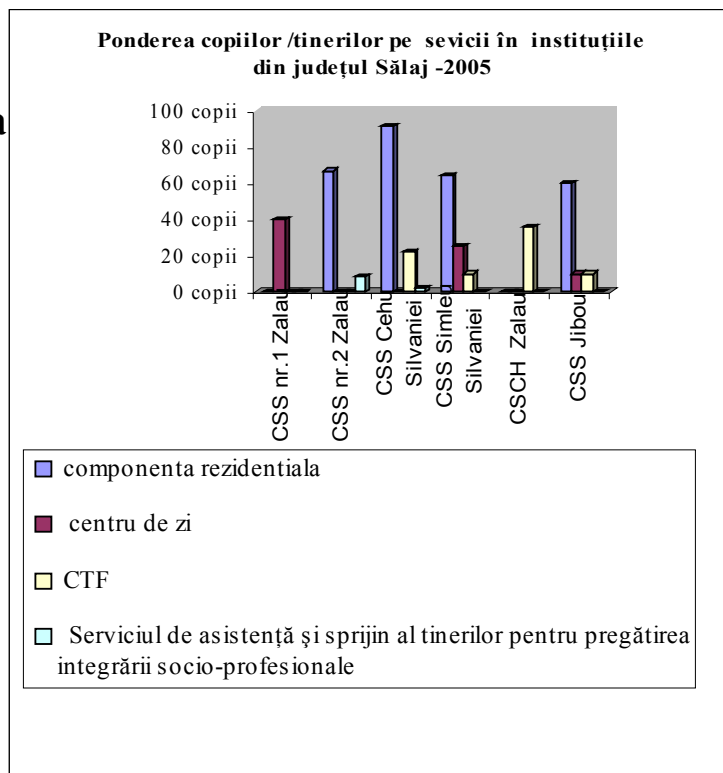
2.3 Complexul de Servicii Comunitare Jibou în prezent are un efectiv de 77 copii/ tineri cu vârste cuprinse între 7 și 26 de ani, băieți. La aceștia se adaugă cei 10 copii ocrotiți în Casa de tip familial Someș-Odorhei, structură ce permite reunirea grupelor de frați într-o formă de protecție de tip familial. Din efectivul total 17 copii sunt beneficiari ai

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

Centrului de zi. Complexul mai are în componență Centrul de asistență și sprijin al tinerilor pentru pregătirea integrării socio-profesionale destinat absolvenților și Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți. Activitățile desfășurate în cadrul acestuia din urmă sunt orientate în direcția prevenirii abandonului și instituționalizării copiilor și a dezvoltării relațiilor copil-familie în vederea pregătirii reintegrării familiale a copilului în familia naturală sau a integrării familiale prin asistență maternală sau adopție. O componentă importantă a activității Centrului o constituie identificarea familiilor aflate în situație de risc, în scopul de a preveni abandonul și instituționalizarea copiilor prin acompanierea acestora în perioadele de acutizare a problemelor psiho-socio-economice. Ajutorul acordat familiilor vizează restabilirea echilibrului afectiv-emoțional și social prin consiliere .

2.4 Complexul de Servicii Comunitare Cehu-Silvaniei are un efectiv de 116 copii/ tineri din care 92 sunt ocrotiți în module de tip familial, având vârste cuprinse între 1 și 26 ani (grupa de vârstă 7-26 ani se referă la fete). Din efectivul total, 22 de copii sunt ocrotiți în două case de tip familial. În structura acestui Complex funcționează un *Centru maternal* ce asigură îngrijire mamelor alături de copiii lor cu scopul prevenirii separării cuplului mamă-copil, oferind acompaniere în vederea depășirii situației de criză. De asemenea, în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Cehu-Silvaniei se regăsesc servicii întâlnite și la nivelul celorlalte unități de protecție, astfel: centrul de plasament în regim de urgență, centrul de zi, centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și serviciul de asistență și sprijin al tinerilor pentru pregătirea integrării socio-profesionale.

2.5 Complexul de Servicii Comunitare Șimleu-Silvaniei cu un efectiv de 89 de copii cu cerințe educative speciale, fete și băieți, elevi ai claselor I-VIII -învățământ special, dintre care 64 sunt ocrotiți în Centrul rezidențial structurat pe module de tip familial, iar 25 fiind beneficiari ai centrului de zi. În cadrul unității funcționează o casă de tip familial cu 10 copii, în localitatea Iaz, înființată în parteneriat cu Asociația „Pro Vita” Iaz. Centrul de recuperare din componență este adresat totodată atât copiilor din unitate cât și celor din comunitate, vizând recuperarea neuro-motorie prin intervenții specializate. Celelalte servicii din cadrul Complexului sunt: Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți, Centrul de asistență și sprijin al tinerilor pentru pregătirea reintegrării socio-profesionale și Centrul de asistență și sprijin pentru readaptarea copilului cu probleme psiho-sociale.

2.6 Complexul de Servicii Comunitare pentru copii cu handicap Zalău cu cele două componente structurale: centrul de recuperare și casele de tip familial în număr de 5. Complexul este rezultatul implementării proiectului ce viza ca finalitate închiderea unei unități rezidențiale destinate copiilor cu handicap sever cu scopul de a le oferi servicii personalizate într-un mediu cât mai apropiat celui familial. În cele 5 Case de tip familial sunt ocrotiți un număr de 36 copii aceștia fiind cuprinși în programe de recuperare neuro-motorie, alături de copiii din comunitate, în cadrul Centrului de recuperare.

Observație

În prezent din totalul copiilor/tinerilor din unitățile de protecție 63% sunt rezidenți în centrele de plasament, 16,81 % sunt cuprinși în centrele de zi , 17, 48% sunt protejați în Casele de tip familial (CTF) iar aproximativ 1% beneficiază de alte servicii:

O componentă fundamentală a procesului de reformă, o constituie dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului și reducerii instituționalizării

2.7 Serviciul de prevenire a sarcinii nedorite prin planificare familială și educație contraceptivă

În vederea diminuării fenomenului de abandon în parteneriat cu Fundația SERA România și cu Direcția de Sănătate Publică, s-a organizat Serviciul de prevenire a sarcinii nedorite prin planificare familială și educație contraceptivă. De la înființarea serviciului – aprilie 2004 -până în prezent, au fost vizitate un număr de 434 femei, din care 385 au

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

beneficiat de programe de consiliere. Pentru 183 de femei s-a instituit o măsură de contracepție.

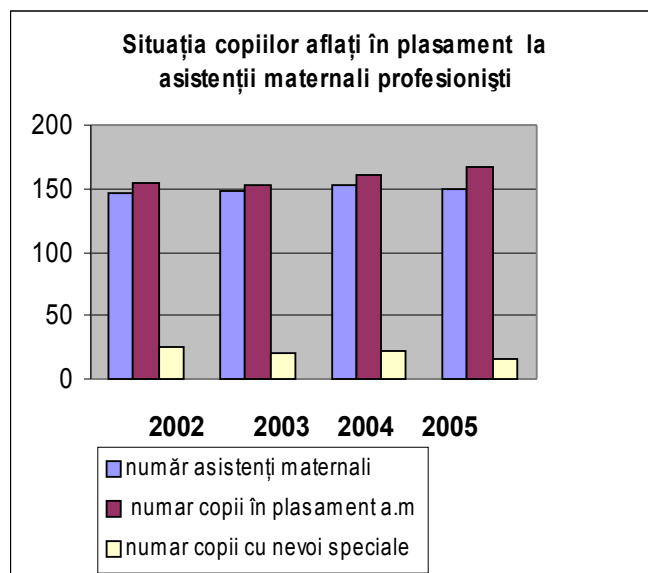
De asemenea în parteneriat cu fundația ARAS România DGASPC Sălaj deruleaza în perioada 2004-2006 Programul de prevenire a infectării cu HIV si a altor boli cu transmitere sexuala a copiilor/tinerilor din centrele de plasament din județ.

2.8 Asistență maternală profesionistă

Asistența maternală profesionistă reprezintă o alternativă a asigurării creșterii și dezvoltării copiilor, atunci când copilul nu poate să rămână în propria familie. În prezent sunt **167 de** copii în această formă de protecție, monitorizați permanent. Pentru asistenții maternali profesioniști sunt organizate periodic cursuri de formare și perfecționare profesională.

**Situația copiilor aflați în plasament la asistenții maternali profesioniști
200-2005**

Anul	Număr asistenți maternali profesioniști	Număr copii aflați în asistență maternală	Număr copii cu nevoi speciale
2002	146	155	25
2003	148	153	20
2004	152	160	22
2005	150	167	15
trimestrul III			

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

Observație

Conform diagramei de mai sus pentru anul 2005 se înregistrează o scădere a numărului de copii cu nevoi speciale aflați în plasament la asistenții maternali profesioniști. Este necesar extinderea rețelei de asistenți materanli profesioniști pentru copii cu nevoi speciale .deoarece numărul copiilor cu dizabilități la nivelul județului Sălaj este în continuă creștere. .

2.9Plasamentul familial

Plasamentele la familii, persoane sau rude până la gradul IV, constituind măsuri prioritare de protecție, continuă să stea în centrul activității, ca alternativă prioritară la instituționalizare. În prezent, un număr de 432 de copii beneficiază de măsură de plasament la rude până la gradul IV, iar un număr de 14 copii se află în plasament la familii/ persoane.

Situația copiilor aflați în plasament familial /domiciliul familiei de plasament

<i>Nr. crt</i>	Domiciliul Familiei de Plasament	Număr copii aflați în plasament	Procent
1.	Zalău	73	16,9
2.	Cehu Silvaniei	24	5,6
3.	Jibou	33	7,6
4.	Șimleu Silvamiei	27	6,3
5.	Agrij	3	,8
6.	Almasu	1	0,1
7.	Băbeni	3	,7
8.	Balan	4	,9
9.	Bănișor	6	1,4
10.	Băneșat	7	1,6
11.	Bobota	19	4,4
12.	Bocsa	6	1,4
13.	Boghis	0	0
14.	Buciumi	7	1,6
15.	Camar	1	,2
16.	Carastelec	1	,2
17.	Chiesd	2	,5
18.	Cizer	8	1,7
19.	Coseiu	2	0,2
20.	Crasna	5	1,2
21.	Creaca	1	,2
22.	Cristolt	0	0
23.	Criseni	5	1,2
24.	Cuzaplac	7	1,6
25.	Dobrim	1	,2

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

26.	Dragu	1	,2
27.	Fildu De Jos	5	1,2
28.	Garbou	3	,6
29.	Galgau	1	,1
30.	Halmasd	0	0
31.	Hereclean	6	1,4
32.	Hida	6	1,4
33.	Horoatul Casnei	3	,7
34.	Ileanda	2	,5
35.	Ip	4	,9
36.	Letca	2	,5
37.	Lozna	2	,5
38.	Maieriste	4	,9
39.	Marca	2	,5
40.	Meseseni De Jos	12	2,8
41.	Mirsid	7	1,6
42.	Napradea	8	1,9
43.	Nusfalau	4	,9
44.	Pericei	22	5,1
45.	Plopis	10	2,3
46.	Poiana Blenchii	2	,5
47.	Romanasi	24	5,6
48.	Rus	0	0
49.	Sag	3	,7
50.	Salatig	3	,7
51.	Samsud	5	1,2
52.	Sanmihaiu Almasului	10	2,3
53.	Sarmasag	13	3,0
54.	Simisna	1	,2
55.	Somes-Odorhei	7	1,6
56.	Surduc	7	1,6
57.	Treznea	1	,2
58.	Valcau De Jos	4	,9
59.	Varsolt	3	,7
60.	Zalau	73	16,9
61.	Zimbor	2	,5
	Total	432	100,0

Observație

Se constată existența unui număr de 5 localități rurale cu număr mare de copii aflați în plasament (10-24 copii): Bobota, Meseșeni de Jos , Pericei, Sărmășag și Românași. Pe lângă numărul mare de copii aflați în plasament familial aceste localități se confruntă cu probleme sociale grave: comunități sărce de romi, rata șomajului crescută, număr mare de familii cu grad ridicat de vulnerabilitate, nivelul educației la adulților extrem de scăzut , rata abandonului școlar mare, număr mare de copii cu dizabilități.. În vederea gestionării problematicii sociale la nivel local și în vederea prevenirii abandonului copiilor și

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

prevenirea instituționalizării lui se impune dezvoltarea în aceste localități a unor servicii sociale adecvate nevoilor specifice grupurilor dezavantajate.

2.10 Adopții

Plecând de la principiul conform căruia mediul familial pierdut trebuie înlocuit cu unul în care copilul abandonat să-și poată regăsi condițiile de bază pierdute, s-a continuat promovarea adopțiilor naționale. Astfel până la aceasta dată în anul 2005, au fost emise un număr de 8 hotărâri judecătorești privind deschiderea adopției interne un număr de 2 hotărâri judecătorești privind încredințarea în vederea adopției, de asemenea pe rolul instanței judecătorești aflându-se un număr de 2 dosare de încuviințare a adopției.

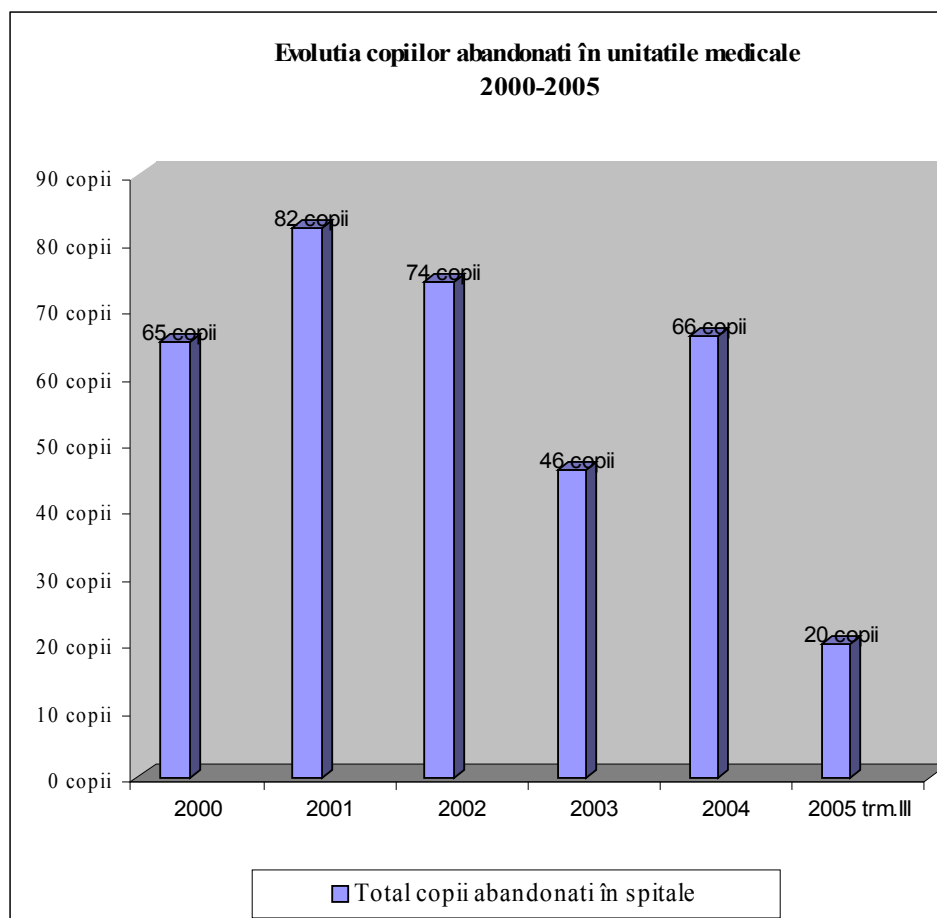
2.11 Abandonul copilului în unitățile medicale

Din cei 20 copii părăsiți în spitale anul acesta, în urma evaluării și consilierii repetate, au putut fi reintegrați în familie 8 copii, pentru 12 copii instanța a stabilit măsura de plasament în asistență maternală profesionistă.

Observație

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

Abandonul copilului în spitale are o evoluție fluctuantă și continuă să fie o problemă gravă. Acest lucru se datorează în primul rând lipsei de informare a modalităților de accesare a mijloacelor de planificare familială în primul rând a femeilor /tinerilor din mediul rural și din comunitățile sărace de romi.

2.13 Delincvența juvenilă este în creștere , până la această dată în anul 2005 sunt înregistrați un număr de 43 de copii care au săvârșit o faptă penală și care nu răspund penal. Cu toate că în cadrul DGASPC s-a înființat în 2004 Compartimentul de Evaluare Supraveghere Copil Delincvent, problematica fenomenului delincvenței juvenile este insuficient acoperită la nivelul județului datorită lipsei unor servicii specializate de supraveghere și orientare copilului delincvent

2.14 Copiii cu dizabilități în județul Sălaj sunt în număr de 656 ,dintre aceștia 14,78% sunt instituționalizați iar restul de 85,32 % se află în familii:

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

*Situația copiilor cu dizabilități, cu varata cuprinsa între 2-18 ani
pe unități administrativ teritoriale, Sălaj 2005*

<i>Nr. crt</i>	<i>Unitatea administrativ teritorială</i>	<i>Număr copii dizabilități in familii</i>	<i>Număr copii dizabilități in unitățile de protecție</i>	<i>Total</i>
1.	Agrij	6	1	7
2.	Almasu	5	2	7
3.	Babeni	1	0	1
4.	Balan	4	2	6
5.	Banisor	5	1	6
6.	Benesat	1	0	1
7.	Bobota	11	12	23
8.	Bocsa	7	0	7
9.	Buciumi	3	2	5
10.	Camar	3	0	3
11.	Carastelec	4	0	4
12.	Cehu Silvaniei	17	1	18
13.	Chiesd	9	0	9
14.	Cizer	7	2	9
15.	Cosei	2	0	2
16.	Crasna	6	5	12
17.	Chiesd	0	0	0
18.	Creaca	1	0	
19.	Criseni	2	0	2
20.	Cristolt	0	0	0
21.	Cuzaplac	0	2	2
22.	Dobrin	1	0	
23.	Dragu	1	0	1
24.	Fildu De Jos	3	0	3
25.	Gilgau	1	3	4
26.	Grbou	3	3	6
27.	Halmasd	7	3	10
28.	Hereclean	6	0	6
29.	Hida	2	3	5
30.	Horoatu Crasnei	5	0	5
31.	Ileanda	4	0	4
32.	Ip	3	1	4
33.	Jibou	45	12	57
34.	Letca	4	0	4
35.	Lozn a	2	0	2
36.	Maieriste	5	6	11
37.	Marca	2	4	6
38.	Meseseni de Jos	15	3	18
39.	Mirsid	5	2	7
40.	Napradea	6	1	7
41.	Nusfalau	12	4	16
42.	Pericei	8	0	8
43.	Plopis	9	3	12
44.	Poiana Blenchii	2	1	3
45.	Romanasi	12	5	17

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

46.	Rus	1	0	1
47.	Salatig	6	0	6
48.	Sanmihaiu Almasului	3	2	5
49.	Sarmasag	27	4	31
50.	Sig	6	6	12
51.	Simisna	3	0	3
52.	Samsud	5	0	5
53.	Somes Odorhei	3		3
54.	Surduc	8	3	11
55.	Treznea	4	0	0
56.	Vacalu	7	0	7
57.	Varsolt	7	1	8
58.	Zalau	220	0	220
59.	Zalha	1	0	1
60.	Zimbor	1	0	1
61.	Total		97	656

Unități administrativ teritoriale cu peste 15 copii cu dizabilități

3.NEVOI

Analiza sistemului de protecție a copilului din județul Sălaj evidențiază următoarele aspecte :

3.1 Amploarea și gravitatea *fenomenului de abandon* precum și numărul mare de familii cu grad ridicat de vulnerabilitate, induce nevoia organizării unor servicii sociale necesare asigurării suportului social oportun contracarării multiplelor deteriorări generate de sărăcie, viciu, degradare morală, marginalizare și mediu cultural-educativ precar.

3.2 Se constată la nivelul autorităților locale, o *insuficientă cunoștere a legislației* în domeniul protecției copilului , o insuficientă percepere a locului și importanței protecției copilului, absența oricărei tendințe de gestionare a propriei problematice sociale la nivelul local. Este necesar implicarea comunitatilor locale în rezolvarea propriilor probleme sociale .

3.2 Cu toate că numărul copiilor în instituții a scăzut în ultimii ani , *intrările în institutii nu pot* fi stopate deoarece cauzele pentru care cei mai mulți dintre copii ajung în instituții sunt *cauze asociate* (sociale, economice, de sanatate) .

3.4 În cazul copiilor cu nevoi speciale *absența unor servicii specializate* la nivel local în imediata apropiere a familiei duce la instituționalizarea lor într-un centru. Din totalul de 656 de copii cu dizabilitati 14,78 %se afla in institutii de protecție.

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

3.3 Deasemenea se constată o scădere semnificativă fața de anii anteriori a numărului de copii cu nevoi speciale aflați în protecție la asistenții maternali profesioniști.

3.5 Programele desfășurate în instituțiile de protecție sprijină insuficient activitățile specifice în găsirea unui loc de muncă pentru tinerii absolvenți și de consolidare/dezvoltare a abilităților de viață independentă. Acest lucru duce la *un grad scazut de inserție socio-profesională* a tinerilor care ies din sistemul de protecție.

3.6 Tinerii care ies din sistemul de protecție (18-26 de ani) nu au nici suportul material nici abilitățile necesare pentru a se autosuține. Datorita *lipsei locuințelor* sau lipsei fondurilor pentru chirie mulți dintre aceștia riscă sa ajungă în stradă. In prezent 37,04 % dintre copii/tinerii instituționalizați au varsta cuprinsă între 14-17 ani și 7,49 % implinesc 18 ani in 2005.

3.7 *Copii strazii* reprezinta o alta problema extrem de grava și înregistrează o continuă creștere mai ales în mediul urban . Serviciile de protecție din județ în prezent nu acoperă aceasta problema, nu exista servicii specializate , eficiente de monitorizare si protecție a copiilor strazii.

3.8 *Telefonul copilului* serviciu ce are ca misiune primirea semnalărilor cu privire la situațiile de abuz, neglijare și de exploatare a copilului de la înființarea sa pâna în prezent a fost apelat doar în 6 cazuri. Acest serviciu este *insuficient cunoscut* de catre comunitate și de către personalul din domeniul asistenței sociale .

3.9 Rata căsătoriilor înregistreaza o scădere importantă iar numărul *famiiliilor monoparentale este in creștere* în prezent sunt înregistrate la nivelul județului Sălaj un număr de 2.772 de familii monoparentale. Acest lucru induce nevoia dezvoltării unor servicii care să ofere suport social special pentru familiile monoparentale.

3.10 *Centrele de zi si centrele maternale* deși sunt extrem de utile în județul Sălaj *sunt insuficiente* ca număr. Este nevoie de cresterea numărului de astfel de centre mai ales in comunitatile sarace si cu probleme sociale complexe din mediul rural (Românași, Sărmășag, Meseșenii de Jos, Bobota) .

3.11 Serviciile de protecție specializată a copiilor care au savarsit o faptă penala și nu raspund penal lipsesc la nivelul județului cu toate că delincvența juvenilă înregistrează o creștere în comparație cu anii 2003-2004 cu aproximativ 50 %

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

4.PRIORITĂȚI

4.1Prevenirea intrării în dificultate a copilului

- dezvoltarea unor servicii capabile sa ofere familiilor aflate în sititauți de risc suport social de susținere astfel încât acestea în urma masurilor active primite să poată să se autosusțină.

4.2Prevenirea instituționalizării

- creșterea numarului de centre de zi, centre maternale;
- dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local în special în localitatile unde exista comunitați cu probleme social economice grave ;
- dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru copii cu nevoi speciale.

4.3 Promovarea cu prioritate a plasamentului copiilor la familii persoane , rude pana la gradul IV

- dezvoltarea unor servicii de consiliere familială

4.4 Crearea unor servicii specializate de monitorizare si protecție a copiilor străzii.

- înființarea unui centru pentru copii strazii (capacitate 15 locuri în orașul Zalău;
- înființarea în cadrul DGASPC a unui birou special pentru copii strazi;
- încheierea unor parteneriate cu ONG-urile din județ în vederea desfășurării în comun a unor proiecte ce au ca și grup țintă copii străzii. .

4.5 Diseminarea informațiilor cu privire la existența si rolul serviciului *Telefonul copilului*.

4.6 Înființarea unor centre de zi la nivel local în comunitățile : Bobota, Meseșenii de Jos, Pericei, Românași și Sărmășag .

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

4.7 Dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru copilul cu nevoi speciale (10 asistenți materanli /an).

4.8 Dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru copilul 0-2 ani (20 asistenți materanli /an).

4.9 Crearea de locuințe sociale/apartamente protejate (10 apartamente)

3.10 Înființare unui centru (12 locuri) de orientarea , supraveghere și sprijin a copiilor care au savârșit o faptă penală și nu răspunde penal .

4.11 Inițierea unei Campanii de promovare a drepturilor copiilor în comunitățile de romi.

4.12 Inițierea unui Program de educație a părinților și dezvoltarea unor servicii de consiliere familială.

4.13 Monitorizarea copiilor străzii și înființarea pentru aceștia în orașul Zalău a unui adăpost cu o capacitate de 15 locuri.

III.MISIUNEA

Promovarea respectării drepturilor copilului , coordonarea , monitorizarea și controlul activității de e protecție a drepturilor copilului în Județul Sălaj .

V.PRINCIPII

- Respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului ;
- Egalitatea șanselor și nediscriminarea ;
- Responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești;
- Primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului ;
- Descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate ;
- Asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil ;
- Respectarea demnității copilului ;
- Ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia , ținând cont de vârsta și de gradul de maturitate;

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

- Asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea , creșterea și educarea copilului , ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică , în cazul luării unei măsuri de protecție;
- Celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;
- Asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatării copilului.

V.GRUPURI ȚINTĂ

Grupurile țintă :

- copii aflați în dificultate și familiilor acestora;
- copii supuși abuzului , neglijării , violenței în familie ;
- copii din familii vulnerabile (sărace, numeroase, șomeri, monoparentale, alcoolici, infractori etc.) ;
- copii victime ale răpirii, ale ori căror forme de de expolare și famiile acestora ;
- copii victime ale traficului de ființe umane intern,transfrontalier și familiile acestora;
- adolescenții și tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție, inclusiv cei cu dizabilități;
- tinerii care părăsesc sistemul de protecție;
- copii străzii;
- copii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal și familiile acestora;
- comunitatea locală ;
- profesioniștii în domeniu.

VI.ARII DE INTERVENȚII

- protecția copilului împotriv abuzului sau neglijenței;
- asigurarea protecției copilului împotriv exploatării, a răpirii și a traficării;
- protecția copiilor străzii;
- mediul familial și îngrijirea alternarivă ;
- protecția specială a copilului lipsit , temporar sau definitiv de ocrotirea părinților ;

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

- protecția copilului care a savârșit o faptă penală și a celui care răspunde penal
- protecția copiilor/tinerilor împotriva consumului de droguri;
- protecția copilului în caz de calamități și în caz de conflict armat;

VII.RESPONSABILI

Strategia județeană promovează ideea atribuirii unui rol activ și semnificativ alături de Consiliul Județean Sălaj-DGASPC în implementarea sa, organizațiilor neguvernamentale și comunităților locale. De asemenea în vederea creșterii calității și a operativității aplicării strategiei un rol semnificativ va avea implicarea și celorlalte structuri ale administrației publice locale și județene în funcție de ariile de intervenție vizate de strategie: Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul Școlar, Inspectoratul Județean de Poliție , Agenția Județeană de Ocupare a forței de muncă, Direcția de Dialog Familie și Solidaritate Socială, Consiliile locale etc.

VIII.RESURSE

Resurse necesare implementării strategiei :

- Resurse umane ;
- Resurse financiare;
- Resurse materiale : echipamente, dotări, construcții;
- Resurse informaționale;
- Resurse de timp.

Surse de finanțare preconizate :

- Fonduri din bugetul Consiliul Județean;
- Fonduri din bugetele Consiliilor Locale;
- Fonduri obținute prin accesarea de proiecte și programe interne /externe;
- Resurse ale Ong-urilor partenere.

Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj

IX.REZULTATE SCANTATE

Implementarea strategiei județene în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2006-2008 va avea următoarele rezultate:

- Scăderea *abandonului copilului* cu 40 %;
- *Reducerea numărului* de copii instituționalizați cu 15%.
- Creșterea gradului de *cunoștere a legislației* în domeniul protecției copilului de către autoritățile locale și dezvoltarea capacităților acestora în gestionarea la nivel local a propriilor probleme sociale.
- Diminuarea cauzelor care duc la noi intrări a copiilor în instituturile de protecție din județ.
- Creșterea numărului de copii cu nevoi speciale aflați în protecție la asistenții maternali profesioniști și implicit *dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști* (20 de asistenți maternali profesioniști /an) .
- Creșterea *gradului de inserție socio-profesională* a tinerilor care ies din sistemul de protecție prin consolidare/dezvoltarea abilităților de viață independentă.
- Înființarea și darea în folosință a 5 apartamente protejate/an pentru tinerii care ies din sistemul de protecție și nu pot fi integrați în familii.
- *Funcționarea pentru copii străzii a unui adăpost* cu 15 locuri și eficientizarea procesului de monitorizarea copiilor străzii.
- *Eficientizarea serviciului Telefonul copilului* .
- Dezvoltarea unor *servicii comunitare* care să ofere suport social special pentru familiile monoparentale.
- Creșterea numărului de *centre de zi (5 centre)* în comunitatile rurale :Românași, Sărmășag, Meseșenii de Jos, Bobota, Sag, Ileanda.
- Înființarea și funcționarea unui centru cu o capacitate de 20 de locuri care să ofere protecție specializată copiilor care au săvârșit o faptă penală și nu raspund penal. .

**Strategia județeană în domeniul protecției și promovării
drepturilor copilului 2006-2008 ,Sălaj**